

Бурят-Монголой УНЭН

№ 185 (1785)

АВГУСТЫН

6

СУББОТО

1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ГУРБАДАХИ СЕССИ (1-дэхи ноур).

Дүрбэн гүрэнэй правительствонуудые Толгойлогшоной Женевскэ зүблөөнэй дүнгүүд СССР-эй Верховно Соведей гурбадахи сесси дээрэ 1955 оной августын 4-дэ СССР-эй Министрүүдэй Соведей Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай хэһэн элидхэл (1—2-дохи ноуруудта).

Таряагаа богонихон болзор соо найн шанартайгаар хуряжа абахын түлөө социалистическэ мүрьсөө үргөөр дэлгэрүүлэе (3-дэхи ноур).

КПСС-эй XX СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ: Г. Ильин.

—Заганада үгдөө хүрэнэ. Т. Бадмаев—Комбинатайхидай оролдосото ажал (3-дахн ноур).

Бүхэсоюзна худөө ажыхын выставкэ дээрэ (3-дахн ноур).

С. Сагадаров.—Баунтын аймагта (4-дэхи ноур).

Атомна энергине амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар уласхоорондын конференцидэ СССР-эй хабаадалга (4-дэхи ноур).

Югославинин парламентарска делегациин Москвада ерээд байлга (4-дэхи ноур).

Индидэ унанай үер болобо (4-дэхи ноур).

Синьхуа агентствын мэдээсэл (4-дэхи ноур).

Италида таряашадай хүдэлөөн болоно (4-дэхи ноур).

Сэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведей, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

СССР-эй Верховно Соведей гурбадахи сесси

Дүрбэн, августын 4-дэ Кремлевскэ ордон соо СССР-эй дүрбэн-дөрөдөхидэ Верховно Соведей сесси худэлмэрээ эхилээ. Сессийн гүрэнэй Правительствонун толгойлогшоной Зүблөөнэй сессийн 18-аа 23 хүрэтэр үргэжэ байна. Энэ зүблөөнэй дүрбэн-дөрөдөхидэ Советскэ Правительствонун делегациин элидхэлхые шагнаага зүбшэн хэлсэхын туладай Верховно Соведей депутатууд сугларба.

Союзай Советэй ба Национальностнуудай Соведей түүрүүлэшин оролгонон Н. Е. Авхимович, П. Т. Комаров, М. М. Султанов, П. Г. Тычина Президиумэй столдо ерэжэ нууринуудаа эзэлнэ. СССР-эй Верховно Соведей Президиумэй гашууд, министрүүд ложоноудта ерэжэ нуунад.

Нүхэд Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, А. И. Кириченко, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. А. Суслон, Н. С. Хрушев, А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов ба Д. Т. Шепиловые депутатууд ба айлшад хүл дээрээ зогсоод, нэрэмэ удаан алыга ташалдааг утгаа.

Сессийн зүбшэхэ зүйл, мүн худэлмэрлэхэ гурим нэгэн дуугаар баталан абтаа. Дүрбэн гүрэнэй Правительствонуудые Толгойлогшоной Женевскэ зүблөөнэй дүнгүүд тухай элидхэл хэһэн тулада СССР-эй Министрүүдэй Соведей Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинда үгэ үгтэнэ. Зал соо нуугшад хүрэнэ Н. А. Булганинай хүндэлэлэ зориулан хүл дээрээ зогсоод нэрэмэ оваци хэнэ.

Советскэ Правительствонун толгойлогшин элидхэлхые сессилэ хабаадагшад угаа ехэ анхаралтайгаар шагнаа. Нүхэр Булганин хадаа Женевскэ зүблөөнэй болохын урда тээ тохёолдоод байхан уласхоорондын байдалые шижэлхэ зуураа, уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые зарим тэды нуларуулжа, Женевэдэ зүблөө үнгэргэхэ таарамжатай эрхэ байдал бии болгонон тинмэ дүхэм хүдээлүүд тухай хэлэлхэн байна. Женевскэ зүблөөнэй ябаса, мүн уласхоорондын шухала асуудалнууды зүбшэжэ шиндхэхэ, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангаха зорилгоор Советскэ Правительствын зүблөөн дээрэ оруулхан дуралханууд тухай хүрэнэ Н. А. Булганин дэлгэрэнгыгээр элидхэжэ үгөө.

Советскэ Правительствонун уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые саашадань нуларуулгада зориулагданан политикые шууд бөлүүхэ, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангахый түлөө тэмсэхэ байна гэжэ элидхэлхэйнгээ түгээсхэдэ Н. А. Булганин мэдүүлээ. Советскэ арадай һунгамалинууд — СССР-эй Верховно Соведей депутатууд, мүн сесси дээрэ байлсаһан олон тоото айлшад Советскэ Правительствонун толгойлогшин элидхэлхые удаан саг соо нэрэмэ алыга ташага һайшаагаа.

ДҮРБЭН ГҮРЭНЭЙ ПРАВИТЕЛЬСТВОНУУДЫЕ ТОЛГОЙЛОГШОНОРОЙ ЖЕНЕВСКЭ ЗҮБЛӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД

СССР-эй Верховно Соведей гурбадахи сесси дээрэ 1955 оной августын 4-дэ СССР-эй Министрүүдэй Соведей Түрүүлэгшэ Н. А. БУЛГАНИНАЙ хэһэн элидхэл

дуудай хүсэл эрмэлзэлтэй тааралдааг байһандань элидхэнэ. Эб найрамдалай түлөө арадай хүдэлөөн политикада улам ехэ нүлөө үзүүлнэ, гүрэнэй ажал-ябуулагшад энэ худэлөөе хараадаа абангүй байжа шадхагшай байна.

Тинмэ болохоороо США-гэй, Англин, Францин ба СССР-эй Правительствонуудые Толгойлогшоной Зүблөөнэй үнгэргэнэ ябадалы эб найрамдалда дуратай хүсэнуудэй элитэ амжалта мүн гэжэ тоолохо шухала.

Уласхоорондын байдалай шиндхэгдэхэ ёһотой болоһон асуудалнуудые хамтаараа зүбшэн хэлсэхын тулада Советскэ Союзай, США-гэй, Англин ба Францин Правительствонуудые Толгойлогшоной 1945 оной Потсдамска конференциһээ хойшонхи үе соо анха түрүүшынхэ уулзаһан баримташые шухала удхашанартай байна.

Женевскэ Зүблөөн дээрэ агууехэ дүрбэн гүрэнэй хүтэлбэрлэхэ ажал-ябуулагшад нуураараа уулзажа, уласхоорондын шухала хэдэ хэдэн асуудалнууды зүбшэн хөөрөлдэнэ байна. Официальна заседанинуудые, заседанинуудна гадуур болоһон официална бэшэ уулзалганууды харилсан ажаллалгын, бэе бээ ойлголсолгын ёһоор үргүүрөө. Зүблөөндэ хабаадагшад бултадаа найн дүнгүүды туйлахаяа эрмэлзэнэ байна гэжэ хангалтатайгаар тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Дүрбэн гүрэнэй Правительствонуудые Толгойлогшоной Женевскэ зүблөөе түүхэтэ шухала событинуудай тоодо оруулжа болохо байна. Юундэб гэхэдэ, энэ Зүблөөн хадаа СССР, США, Англи ба Францин хоорондох харилсаануудта хубилгалта болоһон ябадал мүн.

Уласхоорондын байдалай шиндхэгдэхэ ёһотой болоһон асуудалнууды хамтаараа зүбшэн хэлсэхын тулада Советскэ Союзай, США-гэй, Англин ба Францин Правительствонуудые Толгойлогшоной 1945 оной Потсдамска конференциһээ хойшонхи үе соо анха түрүүшынхэ уулзаһан баримташые шухала удхашанартай байна.

Женевскэ зүблөөнэй урда тээхи уласхоорондын оршон байдал

Женевскэ зүблөөндэ хабаадагшад хэһэн худэллэе, тэрэнэй дүнгүүдые харуулжа эхилхэнэ тус Зүблөөнэй урда тээхи уласхоорондын оршон байдалы харуулжа шухала.

Дунь хамтынгаа дайсаанда—фашизмда эсэргүүцэхэдэ союзингууд байһан гүрэнүүдэй хооронд харилсаанууд дэлхэйн хоёрдох дайнай үеһэй үргүүлэе 10 жил соо муудалда байгаа.

Тус Зүблөөнэй урда тээхи уласхоорондын оршон байдал түүшүүрилтэй зандаа байгаа. Урдынхидаал адлар тус тус бүлэг гүрэнүүдэй хоорондо этнэглэхэгүй, нэгжүүшэ зан гаргаха ябадал бии байгаа, «хүйтэн дайнай» байдал тохёолдоод байгаа.

Тус Зүблөөнэй урда тээхи уласхоорондын оршон байдал түүшүүрилтэй зандаа байгаа. Урдынхидаал адлар тус тус бүлэг гүрэнүүдэй хоорондо этнэглэхэгүй, нэгжүүшэ зан гаргаха ябадал бии байгаа, «хүйтэн дайнай» байдал тохёолдоод байгаа.

Тус Зүблөөнэй урда тээхи уласхоорондын оршон байдал түүшүүрилтэй зандаа байгаа. Урдынхидаал адлар тус тус бүлэг гүрэнүүдэй хоорондо этнэглэхэгүй, нэгжүүшэ зан гаргаха ябадал бии байгаа, «хүйтэн дайнай» байдал тохёолдоод байгаа.

Тус тус гүрэнүүдэй хоорондо түгшүүрилтэ харилсаанай байха тудам шэнэ дайнай аюулта уласхоорондын оршон байдалай улам бүри шангадажа байхынь Советскэ правительствонун мэдээдэг һэн. Энэ оршон байдалы зөөлөрүүлхээр, гүрэнүүдэй хоорондо этнэглэ найдабарн тогтоохо гададын политическэ һайн хэмжээ-ябуулганууд шухала хэрэгтэй байһан юм. Тинмэнэе Советскэ Союзай правительствонун найрамдалые сахиха ба бүхжүүлхэ гэгээн зорилготойгоор һүүлэй жилдэ энээн туйшаа үүсхэнэ гаргажа, гададын политическэ талаар шууд хэрэгтэй байһан юм. (Түгээсхэлэнь 2 дохи ноурта)

ДҮРБЭН ГҮРЭНЭЙ ПРАВИТЕЛЬСТВОНУУДЫЕ ТОЛГОЙЛОГШОНОРОО ЖЕНЕВСКЭ ЗҮБЛӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД

СССР-эй Верховно Советэй гурбадаху сесси дээрэ 1955 оной августын 4-дэ СССР-эй Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. А. БУЛГАНИНАЙ хэһэн элдхэл

(Үргэлжлэл)

хала хэдэ хэдэн ябуулганууды хэһэн байна, энэ хадаа эб найрамдалда дуратай арадуудай зүгһөө бүгдэнтэй найшаал олоһон байна.

Уласхоорондын харилсаануудтай түгшүүрилтэ байдалыг һуладхалгада Советскэ правительствын гаргаһан эб найрамдалта ябуулгануудай удхашанары мэдэрнгүй байхы аргагүй.

Буу эзбэг хороох, атомна болон водородно эзбэгүүды хорих, шэнэ дайнай аюулы зайсуулаха гэһэн асуудалууд тушаа уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалыг һуларуулхын тулада майн 10-да Советскэ правительствын хэһэн дурадхал тон шухала удхашанартай байна. Уласхоорондын үргэн нийтэ зүгһөө эдэ дурадхалууд найшаагдан, тингээд эб найрамдалтай хэрэгтэ ехэ нэмэри гэжэ хаа хаанагүй сэгнэгдэһэн байна. Тус дурадхалуудай үндэһэ нуури дээрэ шухала хэлсээ баталбал, бата бэхи эб найрамдал хангаха хэрэгтэ тон шухала үргэ дүүргэжэ байһанын дамжаггүй.

Советскэ Союзай үүсхэлээр бэелүүлэгдэһэн, Австрий Гүрэнэй догвор баталалгын ехэ удхашанары сэгнэнгүй байхы аргагүй.

Бээ даанхай ба бүрин эрхэтэй гүрэн боложо, сар үргэлжн нейтралитетэй политика бэелүүлхэ уялгы Австрин бээдэ дааж абаһан, австрийскэ асуудалы шиндхэлгэ хада австрийскэ арайдай национальна интересүүдынь, мүн Европоло эб найрамдал сахилгын интересүүдынь харюусана. Эб найрамдал сахилгын түлөө гол харюусалга бээдэ дааж абаһан гүрэнүүд хада уласхоорондын шиндхэлдэггүй асуудалууды шиндхэһын тулада бии байһан бүхы арга боломжонууда хэрэглэдүй гэжэ австрийскэ асуудалы амжалтаттайгаар шиндхэлгэ харуулаа.

Югославида Советскэ Союзай Правительствена делегациян ошонтой эсэстэ туйлагдаһан, Советскэ Союз Югослави хоёрой хоорондох харилсаануудай хубилалгын эб найрамдалтай хэрэгтэ ехэ удхашанартай байһынь тэмдэглэхэ илангаяа шухала.

Югославска болон советскэ арадуудай хоорондох аха дүүгэй хани барисаата, нягта холбоотой-гоор туйлалсалгын харилсаанай эбдэжэ, 1948 онһоо хойшо хоёр оронуудай хоорондо тохёолдон таагүй байдал Белградта болон хэлсэнүүдэй һүүлээр болоулгада. Советско-югославска харилсаануудта тохёолдоо, мэнэ һая болотор үргэлжэлжэ байһан таагүй байдал эб найрамдалтай дайсагдал тунатай байгаа. Энэ байдал хада хоёр оронуудай бодото интересүүдтэ, арадуудай хоорондо эб найрамдал сахилгын интересүүдтэ ехэ хохидол ушаруулаа. Иймэ байдал саашада үргэлжэлжэ байха аргагүй байһан юм, тинмэһээ хоёр оронуудай правительствонууд хада советско-югославска харилсаанууды үлнээр һайжаруулха тухай тобшолол хэһэн байна.

Мүнөө СССР Югослави хоёрой хоорондох харилсаан хада дэлхэйн хубаагдалгагүйн, бүрин эрхэтэ байдал хүндэлгын, бээ даанхай байдалай, территориялна талаар ойроо хүртшэгүй ба тээтэй эрхэтэ ядалдай принципүүды мэдэрнэй, арадуудай хоорондоо эбтэйгээр ажануулгы мэдэр-

һэнэй ба хүгжөөһөнэй, бээ бээ хүндэлгын ба гүрэнэй дотоодын хэрэгтэ хабаадалсаһагүйн принципүүды мэдэрнэй үндэһэ нуури дээрэ бэхжөөһөнэй.

Советско-югославска харилсаанууды һайжаруулгын хэрэгтэ мүнөө үедэ туйлагдаһан үрэ дүнгүүд дээрһээ харахада, хоёр оронууд имгалтэ зүб зам олоо, Советскэ Союз ба Югославиин Федеративна Арайдай Республикын хоорондох харилсаанууды саашада хүгжөөжэ болон бэхжүүлхэ хэрэгтэ хоёр правительство ехэ анхаралтайгаар хандана гэжэ бодохоор байна. Манай югославска хани нүхэды болон Югославиин Президент нүхэр Титы ехэ трибуна дээрһээ бидээр амаршалнабди (нэрьмэ үни удаан алыга ташалга), тингээд Югославиин аха дүү арадуудтай хамта хани барисаанай, үнэн зүрхэһөө харилсан туйлалсалгын замаар ябахын тулада манай партиин Центральна Комитет, Советскэ правительство болон советскэ бүхы арад саашадашы хүсэлтэ гаргаха гэжэ мэдүүлхэ шухала гэжэ тоолонобди.

Советскэ Союзта Индиин Премьер-министр господин Джавахарлал Неругэй ерэнэй эхэ удхашанартай байһынь тэмдэглэхэ шухала. Господин Д. Неру ба Советскэ правительствы ударидагшадтай хоорондо болон хоёралдынь, мүн советско-индийскэ хамтын мэдүүлгэ юу харуулааб гэжэ, Советскэ Союз ба Индиин хоорондох хани барисаанай харилсаа хүгжөөжэ болон бэхжүүлхээр хоёр оронуудтай бэлэн байһынь харуулаа. Эб найрамдалтай түлөө тэмсэлэй шухала асуудалууд тушаа хоёр оронуудай хараа болон тааралдаба, энэ хада Ази ба Дальян Восток тушаа шухала асуудалууды шиндхэлгэдэ, уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалы һуладхалгада тон ехэ удхашанартай. Азида, мүн Азиһа гадууршы эб найрамдалтай түлөө тэмсэлэй шухала нүхээл болгошо советско-индийскэ харилсан туйлалсалгын удхашанары үндэрөөр сэгнэжэ, Советскэ правительство хада советско-индийскэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэһэн, тингээд эб найрамдалта дуратай гүрэнүүдэй зүгһөө үргэнээр дэмжэгдэһэн принципүүдэй үндэһэ нуури дээрэ энэ харилсан туйлалсалгы саашадашы бээлүүлхэ шухала гэжэ тоолоно. Хоёр оронуудай правительствонуудай хүтэлбэрлэгшэлэй хоорондох харилсаа саашада хүгжөөлгэ хада энэ харилсан туйлалсалгы бүхжүүлгэдэ туйлаха байна.

Эб найрамдал сахиха ба бэхжүүлхэ тухай анхаралы хүтэлбэри болон абажа, Советскэ правительство бодото һайн үрэ дүн олгомоор шухала хэдэ хэдэн ябуулганууды хэһэн байна. Тухайлан хэлбэл, дипломатическа, худалда наймаанай ба культурна харилсааны болохо тухай Германска Федеральна Республикын правительствода СССР-эй правительствын хэһэн дурадхалы, мүн тэршэлэн мүнөө үедэ Лондондо боложо байгаа советско-японско хэлсэнүүды би хараада абаһаб.

Дүрбэн гүрэнэй правительствонууды толгойлогшонорой Женевскэ зүблөөнэй урда тээ тогтонникоод байһан уласхоорондын оршон байдал гол түлэб нимэ байна. Уласхоорондын түгшүүрилгы һуладхажэ, Женевскэ зүблөө үнэгэрхэйн тулада таатай зохид байдал бии болгон нүхээсэлнүүд нимэ байна.

Женевскэ зүблөөн ба Советскэ правительствын дурадхалууд

Дүрбэн гүрэнэй правительствонуудай Толгойлогшонорой Зүблөөнэй гол зорилгын хада уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалы саашада һуларуулха, гүрэнүүдэй хоорондоо харилсаада бээ бээдэ этигэлсэдэг болохо хэрэгтэ туһа хүргэжэ ябадал мүн болохо ёһотой гэжэ Советскэ правительство тоолоһон байгаа. Имгалтэ нимэ оршон байдалта уласхоорондын шиндхэлдэггүй асуудалууды задаруулан шиндхэлхэ тухай ёһотойгоор лэ хөөрэлдэжэ болохо байна.

Энэниин хүтэлбэри болгон, Советскэ правительствын ханамжаар Зүблөөнэй зорилгын болбол бээ бээдэ ямар нэгэн гэмнэлтэ хээ бээ, харин уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалы саашада һуларуулха, гүрэнүүдэй хоорондоо харилсаада бээ бээдэ этигэлсэдэг болохо шэнэ арга замууды бэдэржэ ябадал болон гэжэ Советскэ делегация үшөө Женевскэ зүблөөнэй эхилжэ байхда мэдүүлхэ һэн. Хамтын хүсэл оролдогго гаргажа, шиндхэлдэггүй асуудалууды шиндхэлхэ хүсэлтэйгээр Женевскэ эрхэдэй гэжэ сэхэ мэдүүлэбди, тингээд Зүблөөнэй бусад хабаагдалда дурадхалууды анхаралтайгаар хаража үзэхөөр бэлэн байһан тухайгаа өөһэднүгөө зүгһөө хэлэгдэби.

Шиндхэлдэггүй асуудалууды, тэрэ тоодо Европ ба Азиин асуудалууды заларуулан шиндхэлжэ зам дээрэ бии байһан бэрхшээлнүүды Советскэ делегациян багадаха һанаагүй байһанда США-гэй, Великобританин ба Франциин гүрэнэй ажал-ябуулагшадтай анхаралы Советскэ делегация тэршэлэн хандуулан байна. Зүгөөр, хэрбээ энде хабаагдал булгада бэрхшээлнүүды дабах арга замууды олохо хүсэлтэйгөөр Зүблөөндэ эрээ юм наа, энэ болбол Зүблөөнэй һайн үрэ дүн үгэхэ байһанай найдамтай эшэ үндэһэн мүн болоно.

Июлин 18-да болон түрүүшын заседани дээрэ хэһэн өөһэднүгөө эхил мэдүүлгэнүүд соо США-гэй, Франциин, Великобританиин, Советскэ Союзай правительствонуудай Толгойлогшонор уласхоорондын байдалай үндэһэн асуудалууд тушаа өөһэднүгөө хараа бодолы, тэршэлэн Зүблөөнэй зорилгонууд тухай хэлэгдэн байна. Тинхэтэй хамта зүбшэн хэлсэгдэхэ ёһотой асуудалууд тухай ханамжанууд хэлэгдэһэн.

Зүблөөнэй бүхы хабаагдал имэ асуудалууды зүбшээ гэжэ хэлсэбэ: германска асуудал, буу эзбэг хурьяа тухай, европэйскэ аюулгүй байдал тухай, Зүүнэй ба Баруунай хоорондо холбоо харилсаа хүгжөөжэ тухай.

Ушар баримтанууды һайса сэхэ хаража байбал, Азиин ба Дальян Востогтой асуудалуудай хойшо-луулагшадтай шухала болонимнэй элнэтэ байбашы, эдэ асуудалууды Зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн манай дурадхалтай абаагүй байһанын хаялгачлар.

Зүүн Европын оронуудтай байдал тухай асуудалы, тэршэлэн «уласхоорондын коммунизм» тухай

дахан хэбэртэй сэрэгэй бүлэгүүдэй гуримы энэ дурадхал эбдэн гэжэ баруун зарим гүрэнүүд мэдүүлхэ һэн. Тинхэдэ тэдээр НАТО имгалтэ хамгаалалгын зорилготой юм гэжэ баталан хэлэжэ, Хойто-атлантическа бүлэглэлэй хуби заяан тухай тусгаар ехэ ханала табиха байһанаа элирүүлэн харуулан юм. Ингэжэ баталан хэлээд байхадан, Советскэ правительство энэ организациа орохо гэжэ тэрэ үедэ шиндхэн юм, юундэб гэжэ хамгаалалгын зорилго табихан организациа хабаадалга манай интересүүдтэй гүйсэд зохилдог байна. Советскэ Союз НАТО-до орохо гэжэ тодорхой нэдэлгэ гаргаһан, НАТО-до хабаадаг гүрэнүүдтэ ното эльгэһэн байгаа. Гэбшын, тэрэндэ абахгүйбди гэжэ бидэнд тухай нотоор дуулаа һэн. Тинмэһээ энэ ушар Советскэ Союзай зүгһөө һанаагаа зохобо ба нэргэжэ байха ябадал яаха аргагүй гаргаһан байна. НАТО-гэй зорилгонууды энэ организациин хамгаалалгын шэнжэтэй тухай мэдүүлгэнүүдтэй холо зохилдоногүй гэжэ элнэтэ болоо һэн.

Өөһэднүгөө байгуулан сэрэгэй бүлэглэлнүүды зарим гүрэнүүдэй правительствонуудай болоулха хүсэлтэй байһы хараада абажа, хэлсээ баталха хананан гүрэнүүдэй хоорондо үгээ ойлголсохо ябадалы хүнгэлдэхээ хүсэжэ, бидээр Европодо аюулгүй байдалы хамтаараа сахиха гурим тогтоохо тухай шэнэ дурадхал Женевскэ зүблөөн дээрэ оруулан байнабди. Аюулгүй байдал сахиха нимэ гүрим тогтоохо хэрэгнэ хоёр үе шата болтон хубаа гэжэ бидээр дурадхаабди.

Түрүүшын шатадан Хойто-атлантическа договоршы, парижскэ хэлсэнүүды, Варшавска договоршы хүсээд үлэхэ ёһотой. Тинхэтэй хамта, эдэ бүлэглэлнүүд соо ородог бүхы гүрэнүүд, биднэй дурадхаланай ёһоор, бээ бээнигээ урдаһаа эзбэгтэ хүсэ хэрэглэхгүй, хоорондоо гаража болохо бүхы арсаданууды тэдээр имгалтэ амгалан тайбан аргаар шиндхэхэ гэһэн уялганууды абаха ёһотой.

Буу эзбэг хороох, атомна эзбэг хорихо тухай, тэршэлэн Европын оронуудай территория дээрһээ харин сэрэгүүды гаргах тухай хэлсээ баталтар, Европодо аюулгүй байдал хамтаараа сахилгада хабаадаг гүрэнүүд Европын бусад гүрэнүүдэй территория дээрэ өөһэднүгөө эзбэгтэ хүсээдүды ехэ болгохо тушаа ямаршы хэмжээ-ябуулга үнэгэрхэжэй гэһэн уялга абаха ёһотой гэжэ саашада манай дурадхалууд хараалһан байна.

Эсэстэ, Европодо аюулгүй байдалы хамтаараа сахилгада хабаадаг гүрэнүүд Европодо аюулгүй байдал тохёолдуулхгүйн ба эб найрамдал сахихын тула хамтаараа хэлсэжэ хэмжээ абахын зорилгоор, хэрэгтэй болон ушартан өөһэд хоорондоо зүбшэн хэлсэжэ байха ёһотой гэжэ советскэ дурадхалууд хараалһан байна.

Тимэ болохоолооро, советскэ дурадхалууд нэгэ талаһаа, Европодо гүрэнүүдэй сэрэгэй бүлэглэлнүүдэй бии болон, тохёолдон болодо байдалы хараада абажа, нүгөө талаһаа — эдэ дурадхалуудай абадг байбал, Европын гүрэнүүдэй хоорондо амгалан тайбан зэрэглэ һууха ябадалы хангана, тинхэдэ эдэ гүрэнүүдэй нэгэнииншы Европодо аюулгүй байдалы хамтаараа сахиха тухай договорой ёһоор, эзбэгтэ хүсэ хэрэглэхгүй гэһэн уялганаа гадна, ондоо ямаршы уялга түрүүшын шатада абаһагүй.

Эдэ дурадхалууд үшөө ямар юумээрэ булюу һайн бэ гэхэдэ, эдэ дурадхалууд болбол эб найрамдал сахиха гэһэн Европын бүхы гүрэнүүдэй, хи-заарлагданги багышы наа, хамтын хүсэл оролдогто дээрэ үндэһэлжэ тогтоогдондо гуримы ямар нэгэн үе соо бодото дээрнэ шалгажа үзэхэ арга боломжо олгоно.

Хоёрдохи шатадан дурсагдаһан гүрэнүүд Европодо аюулгүй байдал хамтаараа сахиха гурим байгуулгатай холбоотой уялганууды хамаата договорой ёһоор хүсээдөр абаха ёһотой байһанын ойлгосотой. Энэнтэй дашарамдуулан Хойто-атлантическа договор, парижскэ хэлсэнүүд, Варшавска договор нэгэн доро, бүримүһэн болоулагдаха ёһотой, тинхэдэ тэднэй үндэһөөр, байгуулагдан бүлэглэлнүүд усадхагдажа, тэднэй орондо аюулгүй байдалы хамтаараа сахиха нинтэевропэйскэ гурим тогтоогдохо болоно.

Һүүлэй һүүлдэ Европын гүрэнүүдэй территория дээрэ харин сэрэгүүд бү үлэг, энэ талаар дэлхэйн хоёрдохи дайнай урда тээ тогтожо байһан байдал нэргээн байгуулагдга лэ гэжэ бидээр Женевскэ хэлэһэн байнабди. Эб найрамдал, бээ даанги байдал туйлахаа хүсэжэ байһан Европын арадуудай эрмэлзлэгтэй энэнтэй таараха, Европын арадуудай аюулгүй байдал хангаха зорилготой энэнтэй гүйсэд зохилдохо байһандан бидээр этигэнэбди.

Сэрэгэй бүлэглэлнүүдэй политикы болоулгад байхада лэ, эб найрамдалтай түлөө тэмсэлдэ өөһэднүгөө хүсэл оролдогы Европын бүхы гүрэнүүдэй, тэршэлэн США-гэй нэгдүүлэгдэ байхада лэ, Европын гүрэнүүдэй бодото аюулгүй байдалай хангагдажа болохо ба хангагдаха ёһотой байһандан бидээр гүн хээр этигэнэбди.

Элдэб оронууд олон янзаар ажанууна. Гэндэ һуудаг аюулдай дунда хүзгшээ ба хүзгэлдэггүй хүнүүд, коммунистууд ба антикоммунистууд бии, зүгөөр нэгэ юумэнтэй талаар тэдээр булгада үгээ ойлголсожо болохо гэжэ: тэдээрэй алинииншы эб найрамдал сахиха ба бэхжүүлхэ хүсэлтэй гэжэ. Тимэ юм наа, энэ зорилгы бээлүүлхын тула ажал хүдэлмэри, хүсэл оролдогтоёо гамнангүй гаргаха хэрэгтэй.

Нинтэевропэйскэ аюулгүй байдал хангаха зорилготой өөһэднүгөө тодорхой дурадхалууды оруулха зуураа, эдэ дурадхалууд болбол энэ шухала зорилгы шиндхэһын тула абажа боломоор орой ганса дурадхалууд бээ гэжэ бидээр заалан байнабди. Европэйскэ аюулгүй байдал бэхжүүлхэ зорилготой зохилдохо бусад гүрэнүүдэй дурадхалууды бидээр хаража үзэхөөр бэлэмд, энээн тухай Женевскэ зүблөөн дээрэ Советскэ делегация мэдүүлэжэ һэн.

Жэнээһэн, бүри цөөн гүрэнүүдэй хабаадалгатайгаар аюулгүй байдал сахиха пакт баталжа болохо тухай Великобританиин премьер-министр господин А. Иденэй ханамжы анхаралда абамаар байна гэжэ Советскэ делегация мэдүүлэн байна. Түрүүшын үедэ дүрбэн гүрэнэй—СССР-эй, США-гэй, Великобританиин, Франциин, тэршэлэн Европын бусад зарим гүрэнүүдэй хабаадалгатайгаар нимэ пакт

баталбал, һайшаама удхашанартай байха хэдэ, үнэгэрхэн арбан жэлэй туршала гэр хойр гүрэн тогтоогдожо, Германида мүнөө дээрэ бии байһан оршон байдалы энэ пакт раадаа абахын лэ шухала гэжэ. Нинтэевроп аюулгүй байдалай аша тунсы Германска Федеративна Республикы ба Германска Федеративна Республикын хүгжэлтын аша тунатай зохид тааруулжа, германска арайшы аша тунсы баһа бүгдэнтэй эб найрамдалтай аша тунатай хаража арга хүсээд оложо болохо байна гэжэ нэр тоолонобди.

Октябрыда болохо байгаа дүрбэн гүрэнэй хэрэгүүдэй Министрүүдэй зүблөөн дээрэ шухала асуудалаар хэлсээ баталжа болохо шэга боломжонууд зүбшэн хэлсэгдэхэ бээ гэжэ хайлха хэрэгтэй. Иймэ арга боломжонууд бээ гэжэ тооложо болохогүй.

Энэнтэй дашарамдуулан Европын аюулгүй байдала хамаатай манай нүгөө дурадхал тухай шухала. Тэрэ дурадхал октябрыда болохо гүрэнэй зүблөөн гэдэһэн хэрэгүүдэй Министрүүдэй зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхээр үгтэһэн байна. Мүнөө Европодо бии байһан бүлэглэл хабаадалга гүрэнүүдэй, аюулгүй байдал нинтэевропэйскэ гурим тогтоогдогто, бээ гээ урдаһаа эзбэгтэ хүсэ хэрэглэхгүй гэһэн абаха тухай Советскэ правительствын дурадхал хай хэлэһэн. Энэ уялга хада эзбэгтэ долодо орон гүрэнэй, ООН-нэй Уставтай 51-дэһэн тунатай ёһоор, өөрыгөө гансаараа гү, али хамгаалха эрхы халха ёһотой байһанын ойлготой юм абажа, бидээр энээн тухай Женевскэ дүлэһншы байнабди.

Манай ханамжаар хада, энэ дурадхалууд руушахан бэрхэтэй байна. Үнэхөөрөөшө, Европодо аюулгүй байдал хангах тухай догворын бүхы гүрэнүүдэй хабаадалгатайгаар гүрэнүүдээр имгалтэ Европын зарим гүрэнүүдэй далгатайгаар баталха тухай асуудалаар баталалга улааржа болохо гээбди. Бидээр Женевскэ зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн, мүнөө бии баруун гүрэнүүдэй ба Варшавска сэрэгэй бүлэглэлдэ хабаадалга гээл юрын, зүгөөр, арад эгээл шухала аша тулада харюусаха уялга-бээнигээ урдаһаа эзбэгтэ хүсэ хэрэглэхгүй уялга абаха тухай хэлсээ яахада баталжа байх юм? Мүнөө бии байһан бүлэглэлнүүдэд адалга гүрэнүүдэй хоорондоо энээн тухай баталгаа наа, Европодо ашагтай тунатай байдал сахиха гурим тогтоохо хэрэгтэ хэлсэ ургаһаа алхам хэлдэхэ байгаа.

Европодохи аюулгүй байдал тухай, тэрэ Советскэ правительствын һүүлшын энэ дурадхал ямар нэгэн эсэстэй хэлсэн туйлагдагүй байһан бэшэ, энэ шухала асуудалы саашада хэлсэжэ үргэлжэлхэ гэжэ дүрбэн гүрэнэй правительствонуудай Толгойлогшонорой хоорондоо намжаа хэлсэгдэһэн энэстэ булта зүбшэн байна. Тинхэдэ баруун гурбан гүрэнэй тунатай мүн Баруунай ба Варшавска бүлэглэл хоорондоо договор баталха тухай Советскэ правительствын дурадхалы хаража үзэхэбди гэжэ.

Бидээр улам бүри шухала боложо байһандал—нейтралитет баримталхаа, сэрэгтэй болон коалицинуудта хабаадалгагүй политика хара хуһэн гүрэнүүды дүрбэн гүрэнэй дэмжэжэ тухай асуудал Женевскэ зүблөөн табихан байнабди. Европын, Дүтын ба Дунда тогой зарим гүрэнүүдтэ нейтралитетэй манайбуулынь түлөө хүдэлөөнэй улам бүри шагна байһанын мэдээжэ. Иймэ эрмэлзэлгэ хүсэлтэ соторой гэжэ, ушарын нейтральна политика манай оронууд өөһэднүгөө арадуудай аюулгүй байдал хангана ба һайшаалта үргэ дүүргэһэн Нейтралитет баримталхаа хүсэһэн ямар нэгэн гүрэнүүдэй өөһэднүгөө аюулгүй байдалы ба территорияна бүрин бүтэн байлгы сахиха һайда абажа тухай асуудал табиа наань, Советскэ бусад гүрэнүүдтэй хамта нимэрхүү найдууд эсхөөр бэлэн байха һэн гэжэ бидээр Женевскэ дүлэһэбди.

Хэнэшы мэдэхэдэ, СССР болбол Австриинимэ дурадхал хэһэн байна, тинхэдэ Венед гүрэнэй гададын хэрэгүүдэй Министрүүдэй зүблөөн дээрэ Австриин нейтралитетэ СССР-эй, Англиин болон Франциин правительствонуудай хүндэлхэ, сахиха тухай хэлсэн гол туйлагдаһан байгаа.

Манай ханамжаар хада, энэ асуудал мүнөвскэ зүблөөнэй һүүлээршы шухала зандаһөөр ба тэрэндэ ёһотой анхарал хандууламарна.

Женевскэ зүблөөн дээрэ германска асуудал ханамжяа хоорондоо хэлсэн байнабди, асуудалы шиндхэлгэдэ, Германиин ямар нэгэн хүгжэхэ ёһотой байһан тухай асуудалы хэлгэдэ Зүблөөн дээрэ ондо ондоогоор хэлэһэн байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Европодо эб найрамдал хангалтын аша тулада таараха шалга Германи хүгжэхэ болоно гү, али Германиин жэлтэ хада милитаризмы нэргээн байгуулан Европын тэг дунда шэнэ дайнай тулгатай замгаар урданайхдаа адляар ябах болоно гү асуудал Европын арадуудай аюулгүй байдалы шухала удхашанартай юм.

Баруун Германиин ремиитаризацила бэнине баруун гүрэнүүдэй сэрэгэй бүлэглэлдэ гэжэ хараалдаг парижскэ хэлсэнүүды гүрэнэй түлөөлгөшэд үмөөржэ орон байһа гэжэ хамта, нэгдэмэлт Германиин энэ баруун гүрэнүүдтэ оруулхар хангалга байһан тэрэ гүрэнэй нуюугүй хэлэ. Иймэ хараа бодомы Советскэ Союзай зүбшөөх аргагүй ба зүбшөөх байһанын элнэтэ, юундэб гэжэ энэ хараа европэйскэ аюулгүй байдалай, тэрэ тоодо СССР-эй аюулгүй байдалай интересүүдтэй тааргүй, энэниин бидээр обборонгуй гарха ёһотой гарха эрхэсегүйбди.

(Үргэлжлэлэнь удаадаху номерто гарина)

Атомна энергиде амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар уласхоорондын конференцидэ СССР-эй хабаадалга

Атомна энергиде амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар Уласхоорондын конференци энэ оной августын 8-һаа 20 хүрэтэр Женевэдэ болохо байна.

Энэ Конференциин хүдэлмэридэ хабаадахын тулала СССР-эй, УССР-эй ба БССР-эй делегацинууд Москва-һаа Женевэ орохон.

СССР-эй делегацине академик Д. В. Скобельцын, УССР-эй делегацине — УССР-эй Наукануудай академиин президент академик А. В. Палладин, БССР-эй делегацине — БССР-эй Наукануудай академиин президент БССР-эй Наукануудай академиин бодото гэшүүн В. Ф. Куревич толгойлохо байна.

Делегациин советнигүүдээр академик А. В. Топчиев, СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент В. С. Емельянов, СССР-эй МИД-эй уласхоорондын организацинуудай таһагые даагша, Колле-

гийн гэшүүн С. К. Царапкин, СССР-эй МИД-эй Америкийн оронуудай таһагые даагша А. А. Солдатов; делегациин учено секретарьяр—профессор И. И. Новиков томилогдоо.

Советскэ элитэ ехэ эрдэмтэд Д. И. Блохинцев, В. И. Векслер, А. П. Виноградов, Ф. Г. Кротков, В. И. Курдюмов, В. Н. Кондратьев болон бусад делегациин составта оролоно. Хамта дээрээ советскэ 79 мэргэжлэд конференцидэ ошохо байна.

дегациин гэшүүд ингэжэ бэшэ: «Юмэн бүхэнийнь агууехэ хүн тухай дурасхаал болоно. Агууехэ Ленинэй энэ памятниктай тэрэ зангаараа үлөөлдэгэндэ бидэнэр ехээр баяснабди».

Удаань югославска айлашад Кремлин түүхэтэ памятникуудые хараа. Тэдэнэр Буу ээбсэгэй палатада, Архангельска ба Благовещенскэ сүмнүүдтэ ороо.

Кремль соо үдэр бүри орлог шингээр хүүлэй хоёр неделлин турша соо олон тоото экскурсантнууд ороһон байна. Тэдэнэр делегациин гэшүүдые хани ёһоор амаршалаа.

Удын хойто тээ югославска айлашад Москва соогур аяншалһан байна. Ленинскэ хадануудта Москва гүрэнэй университетэй байшангыг тэдэнэр хараа. Лужникта баригдажа байһан шэнэ стадионие, столицын баруун-урда райондо хэдэжэ байһан гэр байрын барилга-

нуудые мүн лэ тэдэнэр хараа. Моссоветэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшин орлогшо С. М. Бутусов, Главлостройн начальнигай орлогшо П. В. Абрамов, «Мосжилгострой» тресте эрхилэгшэ М. Г. Локтюков Югославска парламентын депутатуудта һонирхолтой юумэнүүдые эндэ хөөрөжэ үгэһэн байна.

Ново-Песчана үйлсөөр баригдажа байһан каркасно-панельнэ байшангуудые, Хорошевскэ шоссе дээрэ томо биогуулар хургуули барилгы хаража делегатууд ехээр һонирхоо.

Москвада байра барилгын үргэвөөр хэдэжэ байһые илангаяа ехээр һонирхоо.

СССР-эй Верховно Советэй Национальностынуудай Советэй бюджетно комиссин Түрүүлэгшэ А. М. Сафронев, СССР-эй МИД-эй Протоколхо таһагые даагышын туһалагша К. А. Кочетков делегациитай хамта ябалсаа. (ТАСС).

Югославиин парламентска делегациин Москвада ерээд байлга

СССР-эй Верховно Советэй уряалаар Москвада ерээд байһан Югославиин Арадай Федеративна Республикаин Арадай Союзна Скупщинын делегаци Москвадэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ М. А. Ясиновтой августын 3-да уулзаа. Уулзалгын үедэ час хахад үлүүтэй саг хөөрөлдөөн болоо.

Югославиин парламентска делегациин хүдэлэлдэ зорюулан нүхэр М. А. Ясинов завтрак үгөө.

Мүн энэ үдэр Югославиин парламентска делегаци Москвада Кремльдэ орожо хараһан байна.

Арадай Союзна Скупщинын депутатууд Кремль соохи В. И. Ленинэй кабинетые ба байры хараа. Советскэ гүрэнине байгуулагшын жиһир эрхэ байдалда ажабайдаг ба ажалладаг байһынь тэдэнэр ехээр һонирхоо.

В. И. Ленинэй байраһаа гарахыгтаа урда тээ найшаалынь дэбтэртэ

дегациин гэшүүд ингэжэ бэшэ: «Юмэн бүхэнийнь агууехэ хүн тухай дурасхаал болоно. Агууехэ Ленинэй энэ памятниктай тэрэ зангаараа үлөөлдэгэндэ бидэнэр ехээр баяснабди».

Удаань югославска айлашад Кремлин түүхэтэ памятникуудые хараа. Тэдэнэр Буу ээбсэгэй палатада, Архангельска ба Благовещенскэ сүмнүүдтэ ороо.

Кремль соо үдэр бүри орлог шингээр хүүлэй хоёр неделлин турша соо олон тоото экскурсантнууд ороһон байна. Тэдэнэр делегациин гэшүүдые хани ёһоор амаршалаа.

Удын хойто тээ югославска айлашад Москва соогур аяншалһан байна. Ленинскэ хадануудта Московко гүрэнэй университетэй байшангыг тэдэнэр хараа. Лужникта баригдажа байһан шэнэ стадионие, столицын баруун-урда райондо хэдэжэ байһан гэр байрын барилга-

нуудые мүн лэ тэдэнэр хараа. Моссоветэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшин орлогшо С. М. Бутусов, Главлостройн начальнигай орлогшо П. В. Абрамов, «Мосжилгострой» тресте эрхилэгшэ М. Г. Локтюков Югославска парламентын депутатуудта һонирхолтой юумэнүүдые эндэ хөөрөжэ үгэһэн байна.

Ново-Песчана үйлсөөр баригдажа байһан каркасно-панельнэ байшангуудые, Хорошевскэ шоссе дээрэ томо биогуулар хургуули барилгы хаража делегатууд ехээр һонирхоо.

Москвада байра барилгын үргэвөөр хэдэжэ байһые илангаяа ехээр һонирхоо.

СССР-эй Верховно Советэй Национальностынуудай Советэй бюджетно комиссин Түрүүлэгшэ А. М. Сафронев, СССР-эй МИД-эй Протоколхо таһагые даагышын туһалагша К. А. Кочетков делегациитай хамта ябалсаа. (ТАСС).

Эрдэмтэдэй Уласхоорондын конференци Лондондо нээгдэбэ

ЛОНДОН, августын 4. (ТАСС). Эрдэмтэдэй Уласхоорондын конференци лондонско графтынын Советэй засэдиин зал соо үсэгэлдэр нээгдэбэ. Атомна дай зайсуулха хэрэгтэ эрдэмтэдэй оруулха туһа нэмэри конференциин зүбсэхэ зүйлэй гол асуудалуудай нэгэн болоно.

Конференциин хүдэлмэридэ дэлхэйн 24 ороной эрдэмтэдэй хабаадажа байһанда хананги байһанаа конференцие нээжэ зуураа, английска парламентын гэшүүн Клемент Дэвис элицлэлэн мэдүүлэе. Советскэ эрдэмтэдэй—академик А. В. Топчиевай (делегацине хүтэлбэрилэгшэ), С. А. Голушкин, М. А. Марковай ба А. М. Кузинай конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсажа байһые Дэвис онсо тэмдэглэе.

Дэвис ингэжэ мэдүүлэе: «Таанадые бултыстнай би халуунаар амаршалбашы, хэрбэе Советскэ Социалистическэ Республиканыудай Союзай эрдэмтэдтэ илангаяа үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргэбэлинь баруун

оронуудай эрдэмтэд намай хүлисэхэ бээе гэжэ этигэнэб. Советскэ эрдэмтэдэй хабаадалсаһан дээрэхэ манай конференци дэлхэйн хахад хубин эрдэмтэдэй бэшэ, харин бүхэ дэлхэйн эрдэмтэдэй конференци боложо шалаа».

Женевскэ зүблөнөнэй удхашанар тухай Дэвис саашадаа тогтожо хэлэһэн байна.

Лондонско графтынын советэй түрүүлэгшэ Норман Причард, Ламбедэй (Зүүн-Урда Лондон) мэр Марок гэһадэй эрдэмтэдтэ хандан амаршалгын үгэнүүдые хэлэһэнэй һүүлээр английска мэдэжэ эрдэмтэ лорд Бертран Рассел дэлгэрэнгүй үгэ хэлэе.

Атомна ээбсэг хэрэглэлгын хойшолонгууд тухай зүб мэдээсэлнүүды тараахын түлөө хүн түрэлтэй үмэнэ эрдэмтэд тон ехэ харюусалгатай гэжэ тэрэ мэдүүлэе.

Үзэл бодолой талаар арсалдан зэбсэгэй хүсөөр шидэхэдхэ ёһогүй юм. Энэниие хүн түрэлтэндэ этигүүлээд, дайн байлдаае зайсуулха

гээшэ эрдэмтэдэй зорилго болоно гэжэ Рассел онсо тэмдэглэе.

Рассел конференциин зүбшэн хэлсэхын тулада резолюци дурадхаһан байна. Дэлхэйн тай хэжэ өһөдлэньг урда табигдажа байһан зорилго-нуудые дүүргэжэ шадахагүй байһанаа дэлхэйн бүхы оронуудай правительствоудай элитээр мэдэрхынь эринэн эрилтэ тус резолюци соонь хэлдэгэн байна.

«Энэнтэй дашарамдуулан һаян научна нээлтын хүн түрэлтэндэ ямар хойшолонтой байһынь дари шэнэжэж үзэхые, арсалдаа гаргадаг уласхоорондын бүхы асуудалуудые эбэй ёһоор гуримшуулхые бидэнэр эринэбди» гэжэ резолюци соонь хэлдэгэнэ.

Расселын элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлтэ болоо.

Советскэ делегацине толгойлогшо СССР-эй Наукануудай академиин президиумэй главна учено секретарь академик А. В. Топчиев удын хойно конференци дээрэ үгэ хэлэе.

Залуушуулай, студентнүүдэй бүхэдэлхэйн V фестиваль

ВАРШАВА, августын 13. (ТАСС). Удын хойто тээ барилгашадтай стадион дээрэ «Ургасын уласхоорондын һайндэр» болоо. Тэрэндэ Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын, Польшын, Даниин, Финляндийн ба Африкын оронуудай урагшайханай коллективүүдэй түлөөлэгшэд хабаадалсаа.

Һайндэртэ хабаадагшад өһөдөнгөө гоё һайхан национальна костюмуудые үмдөөд, олон тоото харашадай үмэнэ национальна дуунуудые дуулаһан ба танцануудые наадаһан байна. Пятничкын нэрэмжэтэ хоорой залуушуулай группын ород арадай дуу дуулахадан ба танцануудые наадахадан харашад илангаяа ехээр һонирхоһон байна.

Польско Сэрэгэй стадион дээр хүнгэн атлетикээр мурсысөөнүүд боложо үргэлжэлөө. Үдэшнэ «Гвардия» гэжэ зал соо уласхоорондын ехэ концерт болоо. Польско сэрэгэй аллей соо, Агриколиин парк соо, Лазенкэдэхи зунай театр соо ба

бусад газарнуудта концертүүд боложо, тэдэнид элдэб оронуудай уранһайханай хэлэ хэдэн группанууд хабаадаһан байна. Арадай театр соо, мүн хэлэ хэдэн нэмэл эстраданууд дээрэ советскэ делегациин уранһайханай группын артистнууд концертүүдые харуулаа.

Хани харилсаануудаа бэхижүүлэхэ эб найрамдалтай түлөө тэмсэлдэ залуушуулай һаян нэгдэлгэ туйлаха гэһэн уряатайгаар фестиваль боложо байна.

бусад газарнуудта концертүүд боложо, тэдэнид элдэб оронуудай уранһайханай хэлэ хэдэн группанууд хабаадаһан байна. Арадай театр соо, мүн хэлэ хэдэн нэмэл эстраданууд дээрэ советскэ делегациин уранһайханай группын артистнууд концертүүдые харуулаа.

Хани харилсаануудаа бэхижүүлэхэ эб найрамдалтай түлөө тэмсэлдэ залуушуулай һаян нэгдэлгэ туйлаха гэһэн уряатайгаар фестиваль боложо байна.

„Туапсе“ гэжэ советскэ танкерай сүлөөлөгдөн морягууд түрэл ороноо бусахаяа гараба

ПЕКИН, августын 4. (ТАСС). «Туапсе» гэжэ советскэ танкерай командын морягууд США-гэй далайн-сэрэгэй хүсэнуудэй хиналта доро байдаг Тайвань аралһаа урдурхи уһан дээрэ ябатараа 1954 оной июлдэ сэрэгэй суднаар хуули бусаар баригдаһан байгаа. Тус командын сүлөөлөгдөн 29 морягууд Пекинһэ түрэл ороноо бусахаяа мүнөөдэр гараба.

СССР-эй хэрэгүүдээр КНР-тэ байдаг сар зуурын этигэмжтэ Я. М. Ломакин, советскэ посольствын хү-

дэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн морягуудай бүхэхитадай профсоюзай ба профсоюзнуудай бүхэхитадай федерациин түлөөлөгшэд пекинскэ аэродром дээрэхэ советскэ морягуудые үдэшөө.

тоогдоогүй гэжэ Министруудэй Советэй засэдиин дүүрэнэй һүүлээр Французска правительствын түлөөлөгшэ мэдүүлэе.

Гэбшые, октябрийн түрүүшын хахад соо энэ аяншалга хэдлэхэ гэжэ таажа ойлгохоор үгэнүүдые тэрэ хэлэһэн байна.

дэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн морягуудай бүхэхитадай профсоюзай ба профсоюзнуудай бүхэхитадай федерациин түлөөлөгшэд пекинскэ аэродром дээрэхэ советскэ морягуудые үдэшөө.

тоогдоогүй гэжэ Министруудэй Советэй засэдиин дүүрэнэй һүүлээр Французска правительствын түлөөлөгшэ мэдүүлэе.

Гэбшые, октябрийн түрүүшын хахад соо энэ аяншалга хэдлэхэ гэжэ таажа ойлгохоор үгэнүүдые тэрэ хэлэһэн байна.

Эб найрамдалые хамгаалха бирманска комитедэй уряа

ПЕКИН, августын 4. (ТАСС). Рангунһаа абтанан мэдээсэлые үндэ болгон Синьхуа агентство ингэжэ дамжуулаа. Хиросима дээрэ атомна бомбин тээрһээр августын 6-да 10 жэл гүйсэхэе байһантай да-

шарамдуулан эб найрамдалые хамгаалха бирманска комитет уряа толилоо. Атомна ээбсэг хэрэглэхэ ябалдые эсэргүүсэн буруушаһан хүдэлөө дэлгэрүүлхынь оройнойгоо хүн зоние, олонитые болон шажа-

най организацинуудые тэрээн соогоо уряалһан байна.

Эб найрамдалай бүхэдэлхэйн Советэй Венскэ Хандалгада гар табюуджа хүдэлмэри бүри эдэбхитэйгээр аюулухынь нийтын организацинууд мүн лэ уряалаа.

Индида уһанай үер болобо

ПАРИЖ, августын 3. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондент Делиһэ ингэжэ дамжуулаа. Үертэ дайрагданан районууд дээгүүр самолёдоор ниидһэн Индини Ирригациин ба энергетикын министр Гулзариал Наид гэгшын мэдээсэл дамжуулагдаа. Мэдээсэл соонь ингэжэ хэлэгдэнэ. Уһанай үерэй болоходо Уттар Прадеш штатта 10 мянган хуурын газар уһанда абтанан ба хэдэн зуу мянган хүн гэр байрагүй болоһон байна.

1871 онһоо хойшо энэ жэлэйхидэ адли нимэ ехэ бороо ороогүй юм гэжэ министр мэдүүлэе.

ДЕЛИ, августын 4. (ТАСС). «Хиндустан Таймс Ивнинг Ньос» газетын мэдээсэлһэнэй ёһоор Индийскый национальный конгресс гэжэ партиин генеральна секретарь Нарайан Агарвал ингэжэ мэдүүлэе. Даб дээрэхэ багсаамжын мэдээнэй ёһоор Бихэр штатта 4 миллион хүн, Ассам штатта 1 миллион хүн энэ жэлэй уһанай үерһөө хохидоо. Уһанай үерһөө таряанай гэмтэлгээ уламжалан илангаяа Бихар штатта 200 миллион рупинин гарза хохидол тохёоллоһон байна.

Хэлбэлэй мэдээсэлэй ёһоор Хойто Бихарта 4 мянган квадратна миль газар ба 5 мянга үлүүтэй тосхон уһанда абтанхай. Ассам Индини бусад районуудтай харилсаагүй болоод байна.

Үерэй дахад болоһон дээрэхэ Куч-Бихар (Хойто Бенгали) город бусад районуудтай баһал харилсаагүй болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Пионернүүдэй байшангай (Бяхта) пионернүүд Мамнарэмжэтэ колхоздо үнгэргэгдэн малшадай үдэртэ концерт харуулаһан байһан пионернүүд: Лена Перевалова, Гоша Горшечников гэгшэд «Снетик меседэ» арадай танец шадамараар гүйсэхэжэ, малшадые һонирхуулба. А. Ангазин

БАУНТЫН АЙМАГТА

ШЕФСКЭ ТУҢАЛАМЖА

Аймагай центрын промышленна предприятия, эмхи зургаанууд болон бусад организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд колхозуудай малай байрануудые барихадань ехээн туһаламжа үзүүлэе. Жэшээлхэд, Троицка промышленна участкай хүдэлмэришэд Сталиний нэрэмжэтэ колхоздо 75 толгой эбэртэ бодо малай орлохо типовой байра шэнээр баригаж үгэһэн байна. Тиихэдэ аймагай центрын хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай хүсөөр «Путь к коммунизму», Сталиний нэрэмжэтэ колхозуудта хоёр-хоёр силоснэ траншей баригданан байна.

БУГЫН ЭБЭР СУГЛУУЛНА

Мүнөө буга агнаха сезон дүүрэнхэй. Аймагай ангуушал сезоны дүүрэтэр бугын шуһан эбэр суглуулха түсбөө дүүргэбэ. Тэрэ болбол советскэ медийнэдэ холодоо хэрэглэгдэг юм. Мүнөө аймагай «Заготживсырьёдо» ехээн тоонхой бугын эбэр суглуулагданхай. Ангуушал Иванов, Козулин, Сарангин, Урубханов, Лажопапов гэгшэд сезонынгоо даалгабарта түсбэые үлүүлэн дүүргэһэн байна.

СЕМИНАР ЭМХИДХЭГДЭБЭ

Аймагай центртэ партийно-советскэ эдэбхитэдэй семинар

Һаянхан хүдэлмэре эхиби минарта хабаадагшад профлешностини, хүдөө ажыханомико шудалха юм. Тршын үдэр тэдэнэр «Аймагтор агнуурин ажыхые эмхэлгэ», «Колхозуудта малай эмхидхэлтэ ба тэдэ бүридхэлгэ тухай», «Куруза тариха ургуулха ба техник ба хартаабха, овкватратио-гнесодовой аригуулгаха тухай» гэгшэн нүүдээр лекци шагнаһанна.

Семинарай занята һаянхангэ центрын үнгэргэгдэхэ хүдөөгэй библиотекэ «Путь к коммунизму» гэсэй центртэ хүдөөгэй библиотекэ нээгдэнэр жэшые бододүй. Тибшье һаа, тус библиотекэ 4 мянга гаран ном болоһхой. Энэ номууд дунда В. И. Ленинэй, И. Сталинай зохёолнууд байна. Мүн Карл Марксин, Фридрих Энгельсын, Мичу Вильямс, Лысенко болон бусад олон ном уншаһанна.

Мүнөө библиотекэ 100 туншагшадтай болоо. Тагтоодо 70 гаран һаһатай хозинца А. Ф. Сюткина номдые ходо абажа уншаһанна. Колхознигууд А. Шардаков, Басаулов, С. Афанасьева бусад олон ном уншаһанна.

Тус библиотекеы да Мария Ушакова номуудые шагшадта үгөөд лэ байдагшэ, харин тэдэнэй дунда гууламжын хүдэлмэри сэргэлжэ абуулдаг юм.

Нүхэр Ушакова үбнэ хургын үедэ хоёр нүүдэл библиотекэ эмхидхэһэн байна. С. Сагдаров

Футболлоор БМАССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө

«Динамо» стадион дээрэ футболлоор БМАССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө ээлжэтэ мурсысөөн «Строитель», «Пищевик» гэжэ обществонын футболуудтай хөөрондо үнгэргэгдэбэ.

Поли дээрэ түрүүшын минутанга футболуудтай хөөрондо үсэд шанга тулалдаан болобо. 4-дхи минутадаа «Строитель» командын довтолгошо Фомин «Пищевик» обществынхидай ворота руу бумбэгэ сохижэ, тоо нээбэ. Мүн энэ командын нүгөөдэ довтолгошо Андрусенко 10-дахы минутадаа үшөө нэгэ бумбэгэ сохижо оруулаа. Удаань, «Пищевик» обществынхид харюугай бумбэгэ сохихын түлөө шанга тэмсэл хэжэ эхилбэ. Уданшьегүй довтолгошо Уольцев «Строитель» командын ворота руу бумбэгэ сохижо, тоогоо 2:1 болгобо. Үшөө нэгэ хэды болоод байхада, «Пищевик» командынхид

хоёрдохы бумбэгэе сохижо, тэгшэлбэ. Нааданай нэгдэлгэ 2:2 гэгшэн тоотойгоор дүүрэнэ.

Хоёрдохы хахалта «Строитель» командын футболууд бургаар наадажа оробо. Илангэ тоологшо Андрусенко ехэ наадажа, «Пищевик» командын ворота руу хойно хойно гурбан бумбэгэ сохижо оруулаа. «Пищевик» командын футболууд хэды һайнаар наадажа жалта туйлабагүй. Наадаан тоотойгоор «Строитель» обществынхид футболуудтай илалтаар нүгөөдэ.

Эдэ уулзалгануудай удаангэ хэжэ обществын футболлоор абажа боломоор 6 очкоһоо бусаабад, түрүү һуурида ябана. Е. Никитин

Редакторай орлогшо О. ГОМБО